

tiender, som bruges til Vønning af Latinfolers Lærere, og vi vide jo, at den har en stor Mængde Kirketiender kaade paa Indtægts- og paa Udgiftsiden. Altsaa, principmæssigt kan man slet ikke angribe det Punkt, her er Tale om. Vi maae ogsaa erindre, hvad der er gjort opmærksom paa i Betænkningen, at der har været en Minister (Monrad), som har stillet Forslag om at optage alle disse Midler paa Finantsloven; hvorfor man dengang ikke gik ind derpaa, var, fordi han fordrede, at de skulde opstilles som en særegen Fond — jeg erindrer ikke i dette Dieblif bestemt Navnet — men Meningen var den, at man derved indirecte kom til at anerkjende Kirkens Eiendomsret, og det var det, man modsatte sig. Jeg skal nu ikke længere opholde mig ved dette Punkt.

Hvad de to Stiftelser angaaer, der findes omtalte i vort næste Forslag, da vil jeg forudsætte den Bemærkning, at det aldeles ikke kunde falde mig ind ved det Forslag, jeg har stillet, at fordre Andet end foreløbig en nøiagtig Kundskab for Rigsdagen om, hvilken disse Midlers Størrelse er, og hvorledes de anvendes; men jeg siger ogsaa, at heller ikke med Hensyn til Endemaalet kunde det være min Tanke med at forelægge dette Forslag at ville gjøre noget Afbræk i Rogens Rettighed, som var erhvervet under de nu bestaaende Forhold, hvad enten disse strengt taget ere lovlige eller ikke. Egeledes vil jeg bemærke, at jeg ikke har tænkt paa, at man ikke skulde have Agtelse for de Formaal, man satte sig den Gang, man indstiftede disse Klostre, og at jeg altsaa meget godt kan tænke mig, at man tilsidst dog ender med at lade bestaae Understøttelser af den Art, ligesom det ogsaa er en Selvfølge, at, forsaavidt der er indgaaet i disse Midler reent private Gaver fra Forskjellige, saa er dette ogsaa Noget, der absolut maatte udsøndres i Henhold til de Grundsætninger, som ellers i vort Samfund gjøre sig gjældende. Men ved Siden deraf bliver der en meget betydelig Sum tilbage, og med Hensyn til den er det min Overbeviisning efter den Undersøgelse, jeg nu i en tre Aars Tid har anstillet desangaaende, at det er virkelige Statsmidler, Midler, som have hørt Kongen til paa en Tid, da Kongen ikke

havde nogen særlig Eiendomsret adskilt fra Statens. Der blev ifjor af den ærede Folke-thingmand for Kjøbenhavns 7de Valgkreds (Casse) anført to Paragrafer af Kongeloven, hvoraf han vilde ulede sin Betragtning af Sagen, nemlig den Betragtning, at disse Midler ikke skulde kunne være virkelige Statsmidler, og han nævnte dengang Ordet „Krongods“; men netop ved at betragte disse to Paragrafer af Kongeloven næie vil man efter min Overbeviisning komme til at see, for det første, at der efter Kongeloven ikke eksisterer Noget, som kan kaldes „Krongods“. Der er nemlig kun Tale om, at visse Midler skulle „uskkiftet og udeelt være og blive under een Danmarks og Norges Enevolds-Arve-Konge“. Forud for disse Ord er det antydet, hvad det er for Eiendomme, der er sigtet til, og der vil man see, at det er ikke blot Rigerne og Provindserne, Klenodierne, Herlighederne og Rettighederne, men tillige „alt, hvis Vi nu med sær Eieres Ret besidde, eller herefter enten af Os eller af Vores Efterkommere med Sværdet vindes eller ved Arv og nogen anden lovlig Titel og Middel forhverves kan, altsammen, intet undtaget“, der saaledes uskkiftet og udeelt skal være under Arvekongen. Her er altsaa aldeles ikke Tale om, at der er Noget, som undtages, og den Grundsætning, at der skulde forudsættes en Vedvarende i Besiddelsen hos Kongen, for at man skulde kunne sige, at den paagjældende Eiendom maatte holdes sammen under Arvekongen, er en Opfindelse af ærede Medlemmer; det er Noget, der ikke staaer noget om i dette Document (Kongeloven). Den ærede Ordfører sagde det før, og det ærede Medlem for Kjøbenhavns 7de Valgkreds sagde det forresten ifjor. Det er Noget, der vil kunne sees af Rigsdagstidenden, saa det behøve vi ikke at tvistes om, og i hvert Tilfælde sagde den ærede Ordfører det ogsaa; men jeg seer ikke rettere, end at, naar man vil gjøre denne Grundsætning gjældende, maa den navnlig ogsaa være anvendelig med Hensyn til Arv; men blandt de Midler, der uskkiftet og udeelt skulde være og blive under Arvekongen, opregner Kongeloven netop ogsaa det, som Kongen ved Arv kommer i Besiddelse af, uden at der staaer Noget som helst om, hvorlænge han